

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Органъ на Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество Варненски Коренякъ

Брой 1 лв.	Год. абонаментъ 25 лв. Излиза двуседмично	Редакция и администрация въ клуба — Варна, 6-й Септември № 29.	Обявления се приематъ по споразумение	Брой 1 лв.
---------------	--	---	--	---------------

За младежитѣ.

Младежитѣ, членове на културно-просвѣтното икономическо д-во „Варненски Коренякъ“, сж младитѣ дейци, които се подготвятъ да замѣстятъ постепенно онѣзи, които сж положили основа на Д-вото съ възвишена, благородна целъ, посочена въ устава на Д-вото. Съобразявайки се съ тази целъ, възбуждайки се отъ нея, младежитѣ трѣбва да почерпнатъ поука отъ борбата на другитѣ по стари, калени членове на Д-вото.

Съчетани въ едно: опитността на единитѣ и младежкия жаръ на другитѣ, варненцитѣ, работейки системно, упорно и искрено, ще изпълнятъ своя дългъ къмъ себе си и къмъ своя градъ. Младежитѣ въ Д-вото ни, за които има обширно поле за работа, за дейностъ, сж гордостта, силата и залога на бъдещето ни. Целта на Д-вото е идейна, възвишена. Младежитѣ въ това отношение трѣбва да се възпитатъ и да съзнаятъ, че целта на Д-вото ни ще се постигне само тогава, когато и младежитѣ, обладани отъ чиста и дълбока обичъ къмъ града ни и сждбата на своитѣ съграждани, ще се предадатъ всецѣло на работа между членове и не членове на Д-вото, за разпро-

странение целта на последното и пробуждане съзнанието у тяхъ, че сждбата на варненца зависи отъ напредъка и устойчивостта на Д-вото. Тя не трѣбва да сж въ бездействие, въ равнодушие, въ безразличие. Повелителенъ дългъ имъ се налага по често и близко да общуватъ съ гражданитѣ, и само съ подобно общуване ще имаме една чувствителна последица. Трѣбва борба съ упорство, съ трудъ и съ себеприжигане, съ търпение и въра въ положителната последица. Ние **твърдимъ** и сме **увѣрени**, че рано или късно, целта на Д-вото ще се осъществи, ако дейността на постаритѣ въ опитността и младостта и на младежитѣ въ младежкия жаръ и сила се съгласуватъ въ водене борбата безкористно, честно и искрено, за постижение целта на Д-вото.

Ето защо, ние отправяме зовъ къмъ младежитѣ, които още не сж записани за членове на Д-вото, да се запишатъ, да се сплотятъ подъ знамето на „Варненски Коренякъ“, като съзнаятъ, че водената борба отъ Д-вото за постигане уставната целъ, е за тяхно благо, за благо на семейството имъ, и за благо на градъ Варна.

Архим. Иннокентий

Варненскиятъ археологически музей.

Едно отъ научно-културнитѣ учреждения въ града ни, безпорно, това е археологическиятъ музей. Богатството на неговитѣ предмети, като се почне отъ предисторическо време до последно, се оценява на нѣколко десетки милиона лева. Той притежава предмети, които сж уникални (единични) и рѣдко се намиратъ въ чуждитѣ богати музеи. Излишно е да ги изброяваме. Но освенъ археологични предмети, въ него се събиратъ, съхраняватъ и проучватъ още и етнографски, геоложки, палеонтоложки, художествени, стари ръкописи и архиви. Последнитѣ сж отъ голѣмо значение за изучаване миналото на нашата история и частно историята на гр. Варна. Съ право варненци могатъ да се гордѣятъ съ своя музей, който е придобилъ свѣтвна известностъ и всѣкога се посещава отъ люде на науката, които нарочно идватъ, за да правятъ известни проучвания, както и ежегодно бива поканванъ на международни научни събори, напр. тая година въ Римъ.

Но нека признаемъ горчивата истина, че за културно-просвѣтнитѣ нужди на града, почти нищо не се

прави. Въ малкитѣ провинциални градове въ Царството въ това отношение се работи съ голѣмо и искрено желание, това което у насъ липсва.

Още презъ 1888 год. при варненската мъжка гимназия е била основана археологическа сбирка, управлявана отъ една група гимназиални учители, която група е уреждала научни разходки въ Варненския окръгъ за събиране на старини. Тая сбирка презъ 1895 г. се превърна въ археологически музей, който се е помѣщавалъ, както и сега, въ девическата гимназия. За изучаване на Черноморското крайбрежие и за подкрепа на музея презъ 1901 год. се основа археологическо дружество. Презъ 1921 г. то отпразднува своя 20 годишенъ юбилей. Дружеството и днесъ продължава да работи, при голѣма оскъдностъ на срѣдства, за музея. Нѣма никакви платени длъжностни лица, понеже каквито имаше и се плащаха отъ държавата, въ началото на тая година, поради парични затруднения на последната, бидоха уволнени.

Приходитѣ на дружеството презъ последнитѣ години, се намалиха до минимумъ. Членоветѣ му, отъ нѣколко стотини души, едва наброяватъ 70—80. Презъ миналитѣ години окръжниятъ съветъ и варнен-

ската община предвиждаха нищожни помощи, които не се внасяха редовно. А презъ настоящата година общината не е предвидила никаква помощ. Много естествено, че при такова едно положение дружеството не може да работи за културно-просвѣтно дѣло на града. Общината изразходва значителни суми за проспекти, съ които да рекламира града, като първостепенно морско лѣтoviще, въ които проспекти, между забележителноститѣ въ града и околността, които особено интересуватъ чужденцитѣ, е и археологическиятъ музей. А тоя музей, който съ достоинство трѣбва да бжде представенъ предъ чуждия свѣтъ, общината, като че ли не се интересува отъ него. Милонното богатство, което той притежава, богатство, което може да се каже, че е собственостъ на града, за нея не представлява нищо. Въ всички културни страни музеитѣ се подържатъ предимно отъ общинитѣ. Ето защо варненската община, която за други цели предвижда въ своя бюджетъ известни суми, би трѣбвало да предвижда и такива за градския музей, но не само да ги предвижда, но и да ги внася редовно, а не да се чака съ години, както това бѣ до скоро.

В. „ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ“ срѣщу двадесетъ и петъ лева годишно, дава интересни статии, които трѣбва да се следятъ отъ всѣки, който обича и работи за издигане гр. Варна.

А. И. Мановъ

Варна въ Историята.

(Продължение отъ бр. 3).

Освобождението на българитѣ отъ турско робство било предметъ на руската дипломация, не само поради племенни и религиозни причини, но и защото България е на пътъ за Цариградъ, завладяване на който мечтаеха отдавна руситѣ, но реализирането му, безъ да бжде България освободена, считали невъзможно. Ето защо още въ 1610 год. виждаме първия походъ на запорожскитѣ казаки противъ турцитѣ, и превземане на града отъ тяхъ. Въ 1773, 1810 и 1828 години походитѣ на руситѣ къмъ Варна продължаватъ. Въ 1853 г., въ кримската война, Варна става сборенъ пунктъ на съюзнитѣ войски — англичани, французи и турци. Найсетне, въ 1877 г. руситѣ предприематъ последната руско-турска война за нашето освобождение. Варна бѣше превзета отъ руситѣ на 27-й юлий 1878 год., когато блесна зарята на свободата въ нашия градъ, за да не угасне никога вече.

Не ще бжде безинтересно ако спомена бележитѣ на нѣкои историчи отъ миналото за нашия градъ. Споредъ Lechevalier „Voyage de la

Propontide et du Pont Euxine“, презъ 1775 год., Варна имала 16,000 жители, 12 джамии, 1 църква, кула за часовникъ и замѣкъ съ кула. Тукъ често пристигвали многобройни кораби, които пренасяли въ Цариградъ храни, кокошки, яйца, масло, сирене и вино.

Викторъ Тепляковъ, който заедно съ рускитѣ войски на Дибичъ Забалкански е посетилъ Варна и околноститѣ ѝ презъ 1829 год., ето какво говори:

Вжтрешността на града представлява крайно любопитна картина. Кжситѣ сж обѣрнати съ прозорцитѣ си къмъ двороветѣ. Улицитѣ сж тъй тѣсни, че едвамъ трима души могатъ да се разминатъ. Почти на всѣки жгълъ се виждатъ мряморни чешми, прохладнитѣ струи на които сж една благодатъ за продължителното и горещо българско лѣто. Оживлението въ града е голѣмо. Ето ви, напримѣръ, тѣсна, крива и безкрайно дълга улица: Какъвъ шумъ и суета по нея! Малки, притиснати единъ до други дюкянчета, съ най-разнообразни и пѣстри стоки. Тукъ сж и лавкитѣ съ благовонна халва, локуми, шекери и алени шербети и други лакомства на Ориента. До тѣхъ се редатъ бюрекчийници, съ своитѣ майстори съ бѣли престилки и запретнати ржави, а сжщо и малки, но спретнати кафенета, въ които поднасятъ горещо и ароматно кафе въ широки сини чашки, безъ дрѣжки.

Варна има около 4000 кжщи съ 26000 души жители, мнозинството отъ които сж турци.

Споредъ Венелинъ, който посетилъ Варна презъ 1830—31 г., улицитѣ сж били криви и тѣсни. Имало много праздни кжщи, безъ прозорци. За тритѣ църкви въ града имало само единъ свещеникъ. Митрополитѣтъ съ духовенството билъ тръгналъ за Кримъ.

Споредъ Пападопуло Вретосъ, авторътъ на книгата La Bulgarie ancienne et moderne, въ 1852 г. Варна имала 16,000 д. отъ които 6,000 православни християни, 8,300 турци, 30 евреи, 150 елини. Варна правила износъ на зърнени храни, кожи, мѣсъ, масло, сирене, вълна, птици и яйца, които се изпращали ежедневно съ всѣкакви превозни срѣдства. Числото на изпращанитѣ кокошки сж били около 200,000, а на яйцата 50 милиона. Всички изнесени по море презъ 1847 год. стоки сж на стойностъ повече отъ 15,000,000 фр. а вноса 8,000,000 фр. Съ особено възхищение споменува Вретосъ варненското бледо-желто грозде.

Споредъ стария Варнен. учителъ Ионанъ Николау, въ 1860 год. Варна имала до 20,000 жители отъ които 1/3 сж били православни християни — гърци, около 1000 ерменци, малко българи, евреи и европейци. Доста Ионийци-гърци Останалитѣ около 10,000 сж били турци. Търговията въ Варна за износъ почва отъ 1846 г. До тогава само държавата купувала жито и изнасяла.

Първъ, който въ Варна е направилъ износъ на жито въ 1846 год. билъ Сакалука и Димитракопуло, чужди поданици. Иа райтѣ се позволявало да купуватъ само брашно.

Мерачитъ (киледжийи) на житото били ионийците отъ Кефалония.

Въ по-ново време 1867 год. е направенъ първи опитъ за основаване акционерно д-ство въ Варна за построяване на единъ хотелъ, купуване на земеделчески машини за добруджанските земи и направа на една фабрика за производство на захаръ. За това д-во, ето какво че темъ въ в. „Дунавъ“, излизащъ въ онова време въ Русчукъ, бр. 98, 1866 г.: „Градътъ Варна отъ денъ на денъ се отваря, та да се направи единъ хотелъ за пътниците съ капиталъ 4000 турски лири; друго дружество отъ 400 акции по 20 гроша за купуване машини и обработване земята въ Добруджа поради изобилността на цвеклото.

Втория опитъ е въ 1868 г. за *безименно търговско дружество „Румели“*. Управителниятъ съветъ на дружеството се е състоялъ отъ председателъ Янаки Буюклуолу, секретаръ Константинъ Буюклуолу, човѣкъ съ европейско образование, после братя Сивриоглу, Халилъ Ефенди и други.

А въ 1869 г. се е основало друго д-во: Българско търговско д-ство. (Следва).

Разпространявайте в. „Варненски Кореняк“ — защитника на Вашитѣ интереси.

ВАРНА.

Спомени отъ участникъ въ войната отъ 1877—78 г.
О. В. ИГНАТИЕВЪ.

(продължение отъ бр. 3)

II.

На брѣга на Черното море, при началото на рѣка Девня, е разположена първокласна крепостъ Варна, обиколена съ каменна стена съ землени валове, като образуватъ на линиитѣ на крепостния фронтъ бастиони, люнети и канонири, а на жглитѣ издадени напредъ звездобразни или другъ видъ укрепления.

Стенитѣ на дълбокия трапъ сж изработени съ камъне. Само на югъ отъ къмъ морето е най-слабото мѣсто на крепостта; тука минава една каменна стена съ бойници.

За защита на южния слабъ фронтъ е издигнато малко предмостно укрепление (Tête de pont) „Ташъ Кьопрю“. Самиятъ градъ Варна — доста голѣмъ и богатъ търговски пунктъ на Черно море, съединенъ съ желѣзень пѣтъ съ градъ Русчукъ, на рѣка Дунавъ, което още повече увеличава неговото търговско значение. Отъ 1872 г. въ града сж се заселили консули на всички държави. Отъ година на година населението бърже расте, тъй че въ сегашно време числото на жителитѣ достига почти 20,000 души. Безъ да се гледа на гжстотата на населението, жителитѣ се ползватъ съ добро здраве, благодарение на хубавия климатъ и изобилието на превъзходна вода, прекарана въ града отъ североизточнитѣ върхове съ подземни тръби. Съ тая вода се пълнятъ мраморни градски чешми и каменни кладенци за конетѣ. Цѣлиятъ градъ е раздѣленъ на квартали споредъ народноститѣ: турски, български, грѣцки, европейски, арменски, татарски и дори цигански. Изъ забележителноститѣ на града обръща на себе си внимание цитаделъ съ византийска архитектура, обрѣната въ складъ за барутъ, арсеналъ, конакъ — дворецъ, голѣми казарми и складове, болница, грѣцкия съборъ и градската митрополия св. Атанасъ.

Въ тая последната преди 50 год. на 1 октомври 1828 год. грѣцкия митрополитъ Теофанъ въ присѣствието на господаръ — императора Николая Павловича извършилъ божествената литургия и благодарствения молебенъ по случай пре-

вземането съ бой на крепостта Варна отъ рускитѣ войски.

Околноститѣ на Варна представятъ като една обща градина: хълмоветѣ и долинитѣ сж покрити съ изобилна растителност, съ много овощни дървета и лозя, а полята и ливадитѣ сж претрупани съ цѣтя. Любимото мѣсто за извънградскитѣ веселби на жителитѣ сж разходкитѣ до монастирскитѣ развалини св. Димитъръ и св. Константинъ, живописно разположени посрѣдъ роскошна зеленина на самия брѣгъ на Черно море. Нѣкои здания вече сж поправени и въ тѣхъ сж настанени ресторанти съ танцувални зали, тъй че нищо монастирско нѣма въ тѣхъ. Първиятъ български князь, Александъръ Батембергски, възхитенъ отъ тая живописна, здрава мѣстност, въ минюаторъ Швейцария, я купилъ за своя собственост. До сега недалеко отъ монастиря св. Димитъръ на брѣга на морето се вижда носа на потъналия въ 1828 г. корабъ, а при монастиря св. Константинъ, въ залива Саганлъжъ се виждатъ остатѣци отъ съборено пристанище, отъ което негово величество господаръ императоръ Николай Павловичъ въ 4 часа следъ пладне на 24 юли 1828 г. е благоволилъ да отиде въ фрегатъ „Флора“, за да замине за гр. Одеса. Отъ монастирскитѣ развалини между лозя и овощни дървета върви пѣтъ за крепостта. Близко до тоя пѣтъ се издигатъ две забележителни исторически тепета „Селви“ и „Турна-тепе“; на първия грижливо пазенъ отъ жителитѣ голѣмъ расклоненъ джбъ, а на втория е била разположена царската палатка. Отъ тия две тепета външеносния върховень руски водителъ е благоволилъ лично да наглежда за обсаднитѣ работи и за геройскитѣ подвизи на своитѣ храбри чудо-юнаци следъ завръщането си отъ Русия при Варна на 27 августъ 1828 г. Безъ да се гледа на отчаяната отбрана на гарнизона на крепостта Варна, нашитѣ безсмъртни юнаци, подържани отъ личното присѣствие на своя любимъ и боготворимъ свой монархъ, енергично и неустрашимо сж вървѣли напредъ, като сж проявявали чудеса на безпримѣрна храбростъ и съ своитѣ мини сж успѣли да разрушатъ почти цѣлия фронтъ на крепостта, което е накарало най-после на 28 септември Юсуфъ-паша да излѣзе съ една частъ на гарнизона отъ крепостта и да се остави на великодушieto на Руския царъ, а на 29 септември се предала и цѣла Варна. Негово Величество, както казватъ пазачитѣ на града, благоволилъ да приеме Юсуфъ паша въ своята царска палатка на Турна тепе. *) Нашитѣ мини и обсаждаща артилерия сж събаряли и разрушавали укрепленията на недостъпната крепостъ; ставало страшно и на града, — и до сега мѣстнитѣ жители показватъ на страшнитѣ остатѣци отъ далеко миналитѣ дни.

III

За да защитятъ крепостта Варна отъ югъ, турцитѣ направили на горнитѣ издигнати на южнитѣ покрайнини на Девненската долина, покрита повече съ гори и спускаща се равнина, деветъ отдѣлни отъ прѣстъ укрепления, които сж използвали руситѣ въ 1828 год., като ги усвършенствували и направили нови свои. Това сж били тѣзи забележителни укрепления, предъ фронта на които е било най-блѣскавото дѣло на цѣлата война презъ 1828 г., когато Вюртембергския принцъ Евгений съ 6,000 отредъ е атакувалъ 30,000 турски корпусъ, а храбростта на руситѣ е направила на турцитѣ силно впечатление, което е парализирало тѣхното поднатъшното действие.

И тия предни южни укрепления на Варна бѣха предадени на рускитѣ войски сжщо безъ бой въ

*) Въ време на обсадата на Варна за постоянно мѣстопрививание на Негово Величество е служилъ адмиралскиятъ фрегатъ „Парижъ“

августъ 1878 г. съгласно условията на Санъ-Стефанския договоръ. И така турцитѣ владѣха крепостта Варна 434 години, и за последнитѣ десетъ години, особно като се приготвяли за последната война, издигнали я до първокласна недостъпна крепостъ и всички най-нови усвършенствувания въ фортификационно отношение, като обрѣнали своята крепостъ въ силенъ, преголѣмъ укрепенъ лагеръ, като сж проточили цѣли мрежи укрепления почти на 10 версти на длѣжъ. И ето тая страшна крепостъ, гордостъ и твърда защита на Турската империя, готова да изпрати хиляди смърти на своя врагъ, само по единствената дума на върховния защитникъ и покровителъ на славянитѣ, Руския императоръ, стана безсилна и се обрѣна въ прахъ и развалини съ всичкитѣ свои смъртоносни страшни топове. Споредъ условията на Санъ-Стефанския прелиминаренъ миренъ договоръ отъ 19 февруарий 1878 г. крепостта Варна, както и всички други укрепления въ България, трѣбва да бждатъ сринати, за винаги унищожени.

Преведе: Стефания Н. Кр. Мирска.

Посещавайте локали, кафенета, бръснарници и пр., въ които се получава в. „Варненски Кореняк“.

В. П. Гочевъ

Една грѣшка при изложбата.

Тая година при изложбата на индустриални и занаятчийски предмети се притурѣ и нѣщо по-вече — бѣха изложени и домашни животни. У насъ, общо взето, се отглежда много добитѣкъ, но лоша порода. Счита се, че човѣкъ, следъ като превърналъ дивитѣ животни въ домашни, чрезъ добро гледане, чрезъ изкуственъ подборъ, е подобрѣлъ качествата на тия животни. У насъ за много животни е станало обратното. Чрезъ лошо гледане, много домашни животни сж изгубили всички добри качества. Въ Искърския проломъ, въ тѣй нареченитѣ „държави“ на шопитѣ, се отглеждатъ коне, които сж много по-слаби и отъ магарета. Въ село Градинарово, провадийско, една сутрина наблюдавахъ селския добитѣкъ. Говедарѣтъ изкарваше добитѣка на паша. Повече отъ половинъ часъ минаваше добитѣкъ изъ главната улица. Улицата бѣ задрѣстена отъ крави, волове, биволицѣ и биволи. Питахъ селянитѣ: „Каква е тая работа. Толкова много добитѣкъ, а и съ пари човѣкъ не може да намѣри даже единъ литъръ млѣко!“ Отговори ми се отъ единъ селянинъ: „Ха млѣко! ние отглеждаме добитѣка за тамазлъкъ, а не за млѣко. Никой не дои кравитѣ.“ Естесвено е, че на такива хора трѣбва нагледно да се покаже добитѣкъ отъ най-добра порода; да имъ се направи смѣтка да видятъ, че тѣхнитѣ интереси изискватъ да се отглеждатъ домашни животни само най-добра избрана порода. Прочее, идеята е похвална, но при осжществението ѣ е направена голѣма грѣшка. Добитѣкътъ можеше и трѣбваше да се изложи вънъ отъ града, въ специално оградено за тая цель мѣсто, а не въ двора на девическата гимназия, въ центъра на града. Независимо отъ това, че отъ двора на гимназията се разпространяваше смрадъ, което нѣщо не много препорѣчаше курортна Варна предъ чужденцитѣ (нашитѣ хора сж навикнали на такива нѣща); но това не биваше да става въ двора на училището. Добитѣкътъ бѣ настаненъ въ гимнастическия площадъ на гимназията, гдето всѣки денъ презъ учебната година играятъ ученици и ученички. Хигиената препорѣчва мѣстата за игра да се държатъ

въ най-голѣма чистота. Много често децата падатъ и се нараняватъ или пѣкъ иматъ малки ранички по рѣцетѣ. При падане тия ранички се замърсаватъ. Въ такива случаи опасността отъ болестта тетанусъ е много голѣма. Бацилитъ на тетануса (Bacillus tetani) се намиратъ най-много въ почвата. Особно много въ мѣста, дето има конски торъ. Сегашната опасностъ отъ зараза на тетануса се увеличава. Достатъчно е единъ ученикъ да се зарази отъ тетанусъ и смѣтката отъ ползата на изложбата ще се развали. Тетанусътъ е болестъ, която не се лѣкува. Появятъ ли се признацитѣ на болестта, всичко е свършено. Истина е, че има серумъ противъ тетанусъ, но той е само предпазително срдство, а не лѣкарство. Когато човѣкъ получи замърсена рана, чрезъ инжектиране на серумъ, не ще се развие заразата. Но колко души отъ насъ въ такива случаи търсятъ серума? Не е ли по-добре да отбѣгваме заразата, а не да търсимъ начинъ за лѣкуване?

За опасността отъ тая зараза искахъ да пиша още въ началото, когато доведоха въ училищния дворъ добитѣкъ. Това не направихъ, защото писаното щѣше да се прѣтѣлува зле. Нѣкои, може би, щѣха да считатъ, че искамъ да прѣча на изложбата.

Желателно е, тая грѣшка на комитетъ, който урежда изложбата, да не се повтаря въ бждѣще.

Илия М. Добревъ

Впечатления отъ селския съборъ въ Варна.

Такива сж тия наши впечатления, че ний, варненци, отъ душа можемъ да кажемъ: *Елате пакъ, братя селяни*. Три дни стояха тѣ, като наши скжпи гости, за да не ги забравимъ никога. Като че тия три дни бѣха единъ милъ приказенъ сънъ. Съ тѣхъ лѣтната вълшебна столица на България стана стохиядна. Не само по брой порастна тя, но и по чуйство на мощъ, по духъ и по красота. Многочисленитѣ идилични картини съ своя битъ и мозайка въ цѣтветѣ, съ своята старинна музика, пѣсни и кръшн танци, съ своитѣ естествени пориви, трезвостъ, бодростъ и прояви оставиха дълбоки, приятни линии въ душата и сърдцето на възхитеното гражданство, които никога нѣма да се заличатъ. Такова упознаване, такава задушевностъ не се забравятъ. Мили сте ни, братя селяни, съ всичко, най-вече съ природната ви простота и чистосърдечна младежка наивностъ. Вашитѣ плакарди съ своитѣ подчертани, духовити символични девизи дълбоко се врѣзватъ, затрогватъ. Особено рицарскиятъ ви обетъ:

„За нея (България) ние живѣемъ и за нея ще умремъ!“

Този ви категориченъ жестъ просто ни прослѣзва отъ умиление съ своя дълбока смисълъ, съ своята патриотична всеотдайна готовностъ за доблестни подвизи въ защита на родината.

Символичнитѣ ви демонстрации съ натурални трудови творби, извлѣчени съ обилень потъ отъ майката земя, сж реаленъ изразъ на творческата, свѣтовно ползотворна мисия на едно миролюбиво неуморно племе, което твори съ потно чело блага за всици.

Гледайки на васъ, братя селяни, човѣкъ се пренася въ другъ свѣтъ, въ друга срдѣ — тамъ дето Българския народъ е въ стихията си, въ плътна маса краси съ възхитителенъ декоръ полята и горитѣ, осмисля живота на земята, кове златни гвоздеи за безсмъртния паметникъ на благословения отъ Бога трудъ, на правдата, любовта и братството; скжпоценна корона съ брилянти за Царя Бориса Третий, плете великолепенъ венецъ отъ лаври и дивни родни цвѣта за юначното чело на България. Ето де витаетъ въображението на човѣка!

Нашия дълбокъ поклонъ предъ българката, чиста отъ суетната у

топия на бездълните феминистки, калена от лжчит на слънцето, вихрит и мразовей.... До като България има такива изпечени дъщери, съ попухани пети и мазолести ржце, до като има такива левентъ, напети синове, бждещето е нейно, славата й нма да увъхне никога. Гражданството може само да се гордее съ такива братя и сестри.

Ако градът е солта и квасът, селото е брашното. Хлбът от такова тсто е най-вкусния и най-ситния. Само той има силата на безсмъртието, цемената на неразривната спойка. Небето и земята радват за благоденствието на такъв естествен братски съюз.

Всѣки съборъ от такова естество е извънредно полезен, погледнато от всички страни. Освен материалнит изгоди, нравствения смисъл на тия колективни срещи, на тия пригръдки съ тѣй открити обятия на два полюса до скоро е твърде дълбок. Дори само това да е — стига. Отдиха, впечатленията, разнообразието, споменит, преживяванията въ братство и безгрижие, макаръ три дни, облагородяват, възродяват.

До виждане, братя селяни! Елате пакъ. Идвайте по-често въ хубава, гостоприемна Варна.

Разпространявайте в „ВАРНЕН. КОРЕНЯК“.

Хр. Кр. М.

По Музикалното дѣло въ гр. Варна.

Нашият съгражданин г. Б. Вакъчиевъ даде статия въ предшестващия брой подъ надсловъ „Музикална Варна“. Тѣй като изнесеното ще послужи за материалъ по написване исторيات на музикалното дѣло въ Варна, считаме за нужно да дадемъ нѣкои пропуснати сведения, които заслужаватъ да бждатъ отбелязани.

На 14/26 Августъ 1885 год. въ Варна е било основано музикално (филхармонично) дружество, което е имало за целъ да разпространява музикалното изкуство въ Варна. Действителнит членове, споредъ устава се дѣлѣли на 2 отдѣления, инструментално и пѣвческо. Председателятъ на дружеството билъ Д-ръ Оксъ. Дружеството е имало свой локалъ и на 1/II 1886 г. е'дало въ него своя вечеринка (б. н. уставът на това дружество е запазенъ въ архивата Кр. Мирски).

На 8/VIII 1889 г. при кметуването на Кр. Мирски, общинският съветъ решава да се образува градска музика, като се отпускатъ суми да се доставятъ инструменти отъ Чехия. На 12/I 1890 г. е прието задължително отъ Варн. Гр. Муз. Хоръ „Саморазвитие“ съ регентъ Георги Ивановъ и директоръ Бойчо Шиваровъ, да изплати инструментитъ за 40 срока, при условие, да свири въ градската градина безплатно. На 27/II 1890 г. било решено да се отпуснатъ още 1,200 лв. на музикалния хоръ съ задължение да свири два пжти седмично.

Презъ 1894 г. е имало въ гр. Варна музикална група „Насърдчение“.

Заслужава да се спомене, че въ 1914 г. Хараламби Киряковъ е образувал хоръ въ църквата „Св. Никола“ и че въ 1915 г. е съществувало въ Варна симфоническо музикално д-во и „Детска Музикална китка“, която на 16/VIII с. г. е дала музикално тържество за подпомагане сирацитъ отъ войната.

Заслужилиятъ въ музикалното дѣло Ал. Кръстевъ презъ Септември 1922 г. е основалъ въ гр. Варна музикално училище, а презъ Мартъ 1932 г. Ив. Стоименовъ, сжщо извѣстенъ деецъ, основа музикално училище, което продължава и до днесъ да съществува.

Основаната „оперна дружба“, за която пише г. Вакъчиевъ, че е о-

снована презъ 1919 г. се именува-ла Благотворителна Оперно-Драматична дружба, утвърдена съ заповѣдъ отъ М-то на Вжтр. Работи съ № 1182 отъ с. г.

Варненска общинска опера е основана презъ 1930 г., като на 17 V с. г. е дала „Травията“ въ лѣтния общински театъръ.

Желателно е и други, които иматъ сведения за музикалното дѣло, да попълнятъ или поправятъ г. Вакъчиевъ или пишещия тия редове.

Всѣки, който обича гр. Варна, трѣбва да стане членъ на Д-во „КОРЕНЯК“.

Ю. Тодоровъ

Благотворителен концертъ

Д-во „Червенъ кръстъ“ — варненски клонъ устройва съ благотворителна целъ *концертъ* на 18 т. м. (петъкъ) въ градския театъръ. Дето младата пианистка *Мара Петкова*, нашата съгражданика, следъ завършване висшия отдѣлъ на Софийската музикална академия съ отличенъ успѣхъ, ще изпълни програмата, въ която сж застъпени следнитъ автори: Бахъ—Листъ—Оргел—прелудиумъ и fuga; Бетховенъ—Соната, opus 53 (Waldstein); Шопенъ—скерцо, ноктюрно и полонезъ; П. Владигеровъ—Elegance и Humoreske и Паганини—Листъ—La Campanella Etude a moll.

Изпълнението на *Мара Петкова* е доведено до такова съвършенство, че и най-труднитъ клавири творби й се удаватъ съ една изящна лекост и вдълбочаване.

Онова, що е плодъ на непосредствено творчество и което не може да се опише съ думи, нито да се изкаже,—а може само да се схване и прочувствува при слушане — това е постигнала *Мара Петкова*, а то е, което може да постигне само надарения съ такава дарба талантъ.

Ж. Ивановъ.

Нѣколко думи по въпроса за премѣстването на гробищата.

Въпросътъ за премѣстване на гробищата, по принципъ, не е сегашенъ, а отдавнашенъ. Преди двадесетъ години този въпросъ бѣ подигнатъ отъ надлежното мѣсто, но посрещна съпротивление отъ страна на мѣстната, света митрополия и френския, английския консули, поради несвоевременността на този въпросъ отъ вѣрско и политическо гледище. Поради това несъгласие този въпросъ остана неразрешенъ. Преди нѣколко време отново се подигна сжщиятъ въпросъ отъ надлежното мѣсто съ по-голямъ настойчивост, толкозъ повече, че мѣстото за новитъ гробища бѣ избрано и заградено, обаче въпросътъ се ограничи само за българскитъ, гръцкитъ и арменскитъ гробища. Забрани се погребването на нови покойници въ тѣзи гробища и нареди се, старитъ гробове да се открийтъ и се пренесатъ коститъ на покойницитъ въ новитъ гробища при изпълнение на нѣкои общински изисквания.

Това премѣстване се налага отъ разширение на приморската градина и добиване на празни мѣста за строежа и други цели, и то въ интереса на самия градъ.

Натъкватъ се заинтересованитъ граждани на нѣкои мжнотии, неудобства, които извикватъ оплаквания. Тѣзи оплаквания станали сж и ставатъ достойние на настоятелството на В. К. П. Д-во „Варненски Кореняк“, което защитавайки интереситъ на гражданитъ, изпратило е делегация при г. кмета, която е изложила тѣзи оплаквания предъ него,

като му е връчила писменно изложение на 2 августъ т. г. Следъ изслушване съображенията на делегацията, г. кметътъ е обещалъ да продължи срока по пренасяние тлѣнитъ останки на покойницитъ отъ старитъ гробища. Обичаме да върваме, че г. кметътъ ще изпълни обещанието си и ще оповести това на гражданството за знание.

Съображенията, по които се иска продължение на срока сж следнитъ:

а) Отъ вѣрско гледище—съгласно църковната наредба, до колко сведенията ни се простиратъ, никой гробъ не може да се открие преди изтичането на седемъ или десетъ години, т. е. до дето се привърши разложението и останатъ само кости.

б) Отъ санитарно гледище — намиратъ се още неразложени покойници, и близкитъ имъ сж били принудени да пренесатъ неразложения трупъ съ ковчега въ новитъ гробища. Това близкитъ считатъ за светотатство. Случвало се, мъртавитъ да бждатъ извадени на части, безъ да се разкопаватъ гробоветъ. Мислимъ, че това не трѣбва да се допусне отъ опасностъ за нѣкоя зараза. Следователно, трѣбва да се има предъ видъ денословието, когато е погребанъ покойникътъ и да се чака изтичането на седемтъ години. Може лесно да се направи една статистика за целта, която ще улесни пренасянето коститъ на разложенитъ трулове Ние върваме, че г-нъ кметътъ ще се вслуша въ оплакванията на гражданитъ и ще направи потрѣбното за уталожване възбудата у тѣхъ, като се вземе въ съображение седемтъ години.

в) Отъ икономическо гледище — има построени много паметници. Събарянето на тѣзи паметници, пренасянето частитъ имъ въ новитъ гробища и възобновяването имъ изискватъ срдства, които липсватъ за сега у гражданитъ. Справедливостта изисква, щото събарянето, пренасянето и съзиждането отново на тѣзи паметници да стане на общински срдства, защото ако близкитъ на покойницитъ сж знаели, че ще дойде време да се съборятъ, да се премѣстятъ тѣзи паметници, не биха изживили срдства за строежа на паметницитъ, а биха чакали известно време до разрешаване въпросътъ за новитъ гробища. Следъ време, може би, новитъ гробища да се премѣстятъ по-надалече, и тогава ще се принудятъ пакъ близкитъ да изпълнятъ сжщата процедура. Ето защо, мислимъ, че тази процедура трѣбва да се извърши отъ общината на свои срдства. Повтаряме, че г. кметътъ ще изпълни обещанието си за продължение срока до изтичане на седемтъ години, които се изискватъ отъ каноническитъ правила и другитъ съображения, изложени отъ делегацията на Д-вото „Варненски Кореняк“.

Д-ръ К. Караджовъ

ВАРНА като гроздолѣбна и срдцелѣбна станция.

Месецъ септември, па, ако щете, и първата половина отъ месецъ Октомври съставляватъ най-хубавото годишно време на гр. Варна. Никакви вече сили, както презъ предидущитъ лѣтни месеци, горещини, а напротивъ, хладовина, приятенъ и животворенъ хладъ, който обикновено едва къмъ края на октомври, се замѣня съ такъвъ, напомнящъ настѣпващата зима. Времето е така хладко и така, въ всѣко отношение, приятно, щото на човѣка просто му е драго да живѣе и се наслаждава отъ всички земни блага. А прибавете къмъ това изобилието, презъ сжщото време, отъ плодове, а особено грозде, наречено много право тѣхенъ царъ, за да разберете, какво значи Варненската есенъ, поне въ своята първа половина.

Всеизвестно е вече, какво нематимъ сж лѣчебнитъ свойства на въздуха, слънцето и морето въ Варна. Но тѣ сж още по ценни именно

сега, когато зрѣе гроздето, което е една първокачествена и твърде полезна, като разхладителенъ десертъ, и подкрепителна за всичкитъ възрасти и всѣкакви, пълни и слаби хора, храна, поради свойството си да разслабва първитъ и угоява другитъ. Освенъ това, то — гроздето е вече едно твърде полезно, почти необходимо, прибавно за известни болести лѣчебно срдство. Гроздолѣчението е посочено въ всичкитъ проявления на артритизма (затлъстяване, подагра и пр.), всичкитъ видове литиазиси (образуване на пѣськъ и камъни въ организма), мжчносмилаемостта съ запекъ, възпалението на хранителнитъ пжтища и на пикочния мѣхуръ, хроническитъ диарии, хеморидитъ, хроническия запекъ, чернодробното пълнокръвие у запеченитъ и нѣкои кожни болести.

Месестата частъ на грозда съдържа 72—80% вода, 20% гроздова захаръ, 0.5—0.9% свободни киселини (тригиена и малическа), 1.2 до 1.5% бѣлтчини, а още и минерални матери, особено калий. Единъ килограмъ грозде съдържа само 6 гр. бѣлткъ, но, въ противовесъ, то съдържа до 150 гр. гроздова захаръ. Анализата на гроздовия сокъ показва, че тоя съставъ се равнява съ женското млѣко:

Майчино млѣко	Грозд. сокъ
Вода	87 72—83
Азот. мат. (бѣлт.) 1.5	1.2—1.7
Соли (кал., натр., варъ магнез., манганезъ, хлоръ, фосфоръ и пр.) 0.4	1.3
Захаръ	11 10—20

Отъ това следва, че гроздето е единъ видъ растително млѣко, богато, може би, но въ всѣки случай, не по-бедно отъ майчиното млѣко. Та тѣй като новороденото дете намира въ последното, въ достатъчно количество, всички нужни за подържането и охранването си елементи, то следва, че и стариятъ човѣкъ ще може твърде добре да живѣе и благоденствува при храненето си даже само съ грозде и хлбъ.

Гроздето е не само една пълна храна, но, сжщевременно, и една много лесносмилаема храна. Гроздовата захаръ минава право въ кръвта; азотнитъ му матери си носятъ, както и майчиното млѣко, пепсина сир. способствуващото за тѣхното смилане и асимилиране вещество. А тѣй като тоя пепсинъ се съдържа въ близката до луспата на зърното частъ, то последната не трѣбва да се изплюва, още повече и за това, че тя служи като най-добро срдство за пречистване на дебелото черво.

Споредъ Maleigne, гроздолѣчението увеличава пикането, намалява пикочната киселинност, особено произходящата отъ пикочната киселина, урегулира изхождането (понѣкога преходна диария), намалява чревнитъ ферментации и увеличава жлѣзното отпжчване, както и гликогенната служба на черния дробъ.

Гроздолѣчението се състои въ всѣкидневното ядене на грозде отъ 1/2 до 4—5 кила дневно, като се започва съ 1/2 кило, на три пжти, единъ часъ преди яденето, и се увеличава постепенно до 4—5 кгр. То трѣбва да продължи 20—30 дена, особено сутринъ на празенъ стомахъ, когато зърната сж покрити съ роса. Да се отбѣгва прѣскалото грозде. Препоръчва се сжщо и прѣсниятъ стерилизиранъ гроздовъ сокъ, срдно по литъръ на день.

Гроздолѣбни станции има малко-много навсѣкжде, гдето вирѣе и узрѣва гроздето: въ Франция (Celle les Bains, Ardèche и пр.), въ Швейцария (Vevey, Montreux, Aigle и пр.), въ Австрия (Merga, Австрийския Тиролъ), въ Германия (Grünberg, Bingen, Creuznach и пр.), и много други още мѣста.

* * *

Уважаемиятъ професоръ при Софийския медицински факултетъ, г. Д-ръ Мих. Ц. Миневъ, въ своитъ статии „Още за нашето Черно Море и нашата Варна—Лѣкуване на срдечно болнитъ“ (въ „Миръ“ бр. 10, 807 отъ 29 юлий 1936 г.) и „Le litto-

ral bulgare de la mer Noire—les vertus curatives de l'eau“, въ „La parole bulgare“ от 10 август 1936 г., бр. 130, резюмира писаното си въ три последователни броя на в. „Мир“ от 16, 17 и 18 юлий 1934 год., което бѣ послужило намъ за база на статията ни въ 1-я брой на в. „Варненски Кореняк“— „Варна като лѣтoviщна и лѣчебна за сърдечноболни станция“; и отъ което ние съ удоволствие привеждаме тукъ следното му толкова хубаво и въ подкрепа на нашата теза заключение:

„Казвахъ въ първата моя статия, че въ чужбина, на брѣга на Адриатическия океанъ, въ Биарицъ, има морски възгледуокисни бани, които събиратъ сърдечно болнитѣ отъ свѣтовната аристокрация“.

„Познавамъ великолепитѣ плажове на Булонъ, Аркашонъ, Биарицъ на брѣга на Атлантическия океанъ. Познавамъ цѣлия югославянски Адриатически брѣгъ: Цриквеница, Рапъ Кралевица, Нови (на Виндолъ), Прогиръ, седемтѣ Кашели, Сплитъ, Макарска, Корчула, Дубровникъ, Херцегъ—Нови, Которъ, Тиватъ, Будва, Св. Стефанъ, Стръменъ брѣгъ, украсенъ съ величествени римски и венециански постройки, много поучителенъ за историка. Аристокрацията отива на плажа при Цриквеница и Рапъ, обаче, тоя плажъ далечъ и далечъ, по хубостъ и по голѣмина, стои назадъ отъ плажа при Варна. Аристокрацията на плажа при Макарска лежи върху чакълъ! Малко пѣськъ има при Будва и при Св. Стефанъ. Отъ друга страна, водата на Адриатическото море е по-солена отъ водата на Черно Море.“

„Много добре познавамъ нашия хубавъ черноморски брѣгъ при Варна, дето бѣхъ учителъ по естествени науки въ мъжката гимназия. Щедро надарена отъ природата, нашата красива Варна, съ своя идеално хубавъ и широкъ плажъ, пѣськъ кристаленъ на сухо и въ морето, и, единъ день, съ своитѣ възгледуокисни морски бани, основателно трѣбва да побере на почивка и лѣчение една голѣма частъ отъ лѣтовниците и сърдечноболнитѣ, както нашитѣ, тъй и отъ Югославия, Чехославия и Полша.“

„Отъ друга страна, нашата хубава плодородна земя дава отлични хранителни продукти, каквито рѣдко има въ чужбина.“

„Варна може да стане Биарицъ“. Не бѣхме ли ние, прочее, прави, щото, следъ всичко това, заедно съ многото уважаеми професоръ, Г-нъ Д-ръ М. Ц. Миневъ да препоръчаме Варна като лѣтoviщна и лѣчебна за сърдечноболнитѣ станция?

Всѣки членъ на дружеството, морално е задълженъ да зашише поне единъ новъ членъ.

ХРОНИКА

На 10 т. м. стана тържественото погребение на дружествения членъ Д-ръ Ст. К. Тюлевъ, дългогодишенъ окръженъ ветеринаренъ лѣкаръ и общественикъ въ града. Многобройнитѣ почитатели изпълниха катедралната църква „Успѣние пр. Богородици“ гдето се извърши опѣлото. Тукъ свещеникъ Хр. Михайловъ говори за покойника и неговото християнско смирение, като настоятелъ на първата и най-стара въ града ни черква „Архангелъ Михаилъ“. Отъ страна на неговитѣ приятели и почитатели говорѣ бившиятъ окръженъ управителъ, адвокатъ Г. М. Даскаловъ, а отъ страна на култ. просвѣт. и икономическо дружество „Варненски коренякъ“ бившия кметъ на града и народенъ представителъ г. Хр. Кр. Мирски. Надъ гроба говорѣха сжщо Д-ръ Хрисчевъ—общински ветеринаренъ лѣкаръ, както и Добринъ Василевъ отъ името на читалищния съюзъ и читалищното д-во. Всички изтъкна

ха голѣмитѣ добродетели на нашия многоуважаванъ и добъръ съгражданинъ Д-ръ Ст. К. Тюлевъ. Отъ страна на дружеството ни, както и отъ други организации бѣха поднесени много вѣнци

Миръ на духа му!

Граждани се оплакватъ, че нѣкои висши длѣжностни лица въ опредѣленитѣ за гражданитѣ приемни часове, приематъ докладъ на своитѣ чиновници. Това създава недоволство и трѣбва да не се повтаря. За сега се задоволяваме съ тая бележка, но при повтаряне ще бждемъ принудени да посочимъ лицата, за които се отнася предупреждението. Трѣбва да се цени и времето на гражданството.

За ул. „Разградъ“ въ града

По поводъ промѣната на ул. „Разградъ“ на ул. „Генуа“ отъ страна на общ. управа по исторически причини, представители на мѣстната разградска колония се явили предъ г. кмета и поднесли писмена молба, съ която поискали да остане пакъ наименованието ул. Разградъ вмѣсто ул. Генуа, тъй като първиятъ търговецъ Велико Христовъ отъ гр. Разградъ и др. сж имали кантора въ тая улица и справедливо е да остане старото наименование. Намираме, че тази молба е справедлива и следва да се уважи. Улица „Омортагъ“, въ търговската частъ на града, може да се именува ул. „Генуа“, а ул. „Омортагъ“ да се наменува нѣкоя съседна улица.

Учебната година започна и тая година безъ да бжде построено поне едно ново училище: Ние още на 18 VII т. г. въ нашия вестникъ обърнахме вниманието на общинската ни управа, писа се и специална статия за това, но не бѣхме чути и разбрани. Дано идната година съзнанието у нашитѣ управници бжде по-голѣмо!

Измамници. Нѣкои хлѣбари и месари ни се оплакватъ, че нѣкои водачи на лѣтoviщни колонии вземали месо и хлѣбъ на вѣра и безъ да заплатятъ стойността имъ, при свършване лѣтoviщето, напуснали града. Поведението на тѣзи водачи е некрасиво, некоректно, защото съ това тѣ компрометиратъ лѣтoviщнитѣ колонии и нанасятъ щети на варненскитѣ граждани месари и хлѣбари, които не сж заможни и гледатъ да спечелятъ нѣкои други левчета.

Отъ нѣкое време насамъ гостува въ Варна известниятъ руски историкъ и политикъ г. Петъръ Струве. Преди революцията той е билъ професоръ въ Петроградския университетъ и сжщевременно редакторъ на голѣмия журналъ Руская Мысль. Сега той е професоръ въ Бѣлградския университетъ.

Много поучителни бѣха неговитѣ доклади предъ членоветѣ на руския клубъ въ Варна за връзката, сжществуваща — сега между политическия събития въ западна Европа (особено въ Испания) и скорошнитѣ политически събития въ Москва.

Спасителната команда при морскитѣ бани отдавна сжществува, чиято задача е да спасяватъ давящи се. Отъ начало на лѣтoviщния сезонъ до днесъ тази команда е изпълнила добросъвестно своята служба и е спасила много неопитни лѣтовници отъ смъртъ. Заслужава похвала и награда.

На 3-й того, делегация отъ д-во „Коренякъ“ се яви предъ кметъ г. Иосифъ х. Стояновъ, който я прие най-любезно и изслуша внимателно тѣхната справедлива молба относно пренасянето останкитѣ на починалитѣ отъ грѣцкитѣ гробища въ новитѣ Г-нъ Кмета уважи молбата имъ и отложи това пренасяне.

Отдавна гражданитѣ се оплакватъ отъ пакостнитѣ улични деца, които ставатъ причина на всѣкакви злини. По този въпросъ ний сме чели оплаквания даже и въ Софийски вестници. Неодавна подобни деца хвърляли камъни по улицитѣ, случайно ударили окото на едно 16 г. момче и окото изтекло! Сжщигъ чупятъ джамове при мѣрение на птичѣта, често камънитѣ попадатъ въ двороветѣ, па даже и въ стаитѣ. По улицитѣ играятъ съ паление на огньове, футболъ и много други, между това никой отъ минаващитѣ не обърща внимание на това. Дългъ се налага на полицейскитѣ административни власти, да съставятъ актове на родителитѣ имъ, за да бждатъ глобени.

Граждани отъ ул. „Софрони Вратчански“ ни се оплакватъ, че улицата е била въ голѣмъ бзпорядъкъ и че отъ дълго време стоятъ бордюритѣ непоставени. Оплаквания отъ подобно естество сме получили за доста улици въ града. Трѣбва да се побърза и съ поставяне на бордюритѣ по ул. „Добринъ“ която води къмъ новитѣ гробища.

Граждани отъ ул. „Съборна“ ни се оплакватъ, че въ срѣдната алея задъ митрополията, е била повредена шосировката, а не сж били поставени циментови плочи. Защо се разваля сжществуващото, когато не се замѣстя съ нѣщо по-хубаво?

Граждани отъ ул. „Кап. Райчо“ запитватъ защо складиранитѣ камъни при пресѣчката съ ул. „Трайко Китанчевъ“, гдето трѣбваше да се строи пжтъ, се дигнаха и отнесоха другадѣ. Това не бива да се повтаря, тъй като ощетява общин-

ската каса и говори за благоустр. политика безъ система.

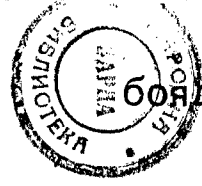
Нашиятъ съгражданинъ — членъ на дружеството ни—адвокатъ Ив. Н. Бакърджиевъ е написалъ и издалъ лирическа поема въ 5 картини, прологъ и епилогъ подъ надсловъ „Одесусъ“. Цена 20 лева. Препоръчваме я на нашитѣ читатели. Книгата може да се набави отъ автора ѝ.

Получи се въ редакцията малка сбирка стихотворения, подъ заглавие „Подъ развѣто знаме“ на съгражданина ни г-нъ Ем. Мутафовъ. Следъ прочитането на тѣзи сполучливи стихотворения, а особено „Българскиятъ воинъ“, читателтъ усѣща извѣстна наслада. Препоръчваме настоящата творба на г. Ем. Мутафовъ на съгражданинитѣ. Цена 10 лева.

За инкасаторъ при Д-во „Варненски Коренякъ“ е назначенъ г. Стойко Георгиевъ, който е снабденъ съ специално писмо отъ настоятелството. Натоваренъ е за събиране на членски вноски, реклами за вестника и абонати. Умоляватъ се лицата, до които се отнася да не отказватъ изплащането на сумитѣ.

Варненци, давайте Вашитѣ реклами въ в. „Варненски Коренякъ“, за да подкрепите Вашия защитникъ.

Печатница „Просвѣщение“ — Варна

ПАРНО
БОЯДНИЙСКО И ХИМИЧЕСКО АТЕЛИЕ
„ПРОГРЕСЪ“
основано въ 1911 год.

за химическо чистене и парно боядисване, гладене на разни дрехи, платове и др.

на

Я. Г. ВАСИЛЕВЪ — Варна

ул. „6 Септемврий“ № 4. Телефонъ № 24-93

Книжния складъ на

Ив. Стойновъ & Н. Милковъ

се премѣсти на ул. „Преславска“ (бившето помѣщение на редакция „Черно море“).

Доволенъ ще остане всѣки, който си закърпи старитѣ и захвърлени чорапи въ

Санаториума за болни чорапи,

основана работилница презъ 1932 год. въ **Варна, ул. 6-й септемврий № 2** и въ клонъ работилницата въ **София, ул. Пиротска № 33**, и за улеснение на клиентитѣ има представители за приемане на чорапи въ следнитѣ градове:

Ешуа Адутъ, Пловдивъ	Братя Ахмакови, Шуменъ
Аронъ Самуиловъ, Русе	Ружа Хесапчиева, Габрово
Янаки Верани, Бургазъ	Тирагосъ Пилибосянъ, Разградъ
Тодоръ Коларовъ, Търново	Маг. „Брилянтъ“, Г. Орѣховица
Моисъ Криспинъ, Плевенъ	Маеръ Рубеновъ, Казанлъкъ
Соломонъ Менахемовъ, Ломъ	